

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Origines Benedictinae, Siue Illvstrivm Coenobiorvm Ord.
S. Benedicti, Nigrorvm Monachorvm, Per Italiam,
Hispaniam, Galliam, Germaniam, Poloniam, Belgium,
Britanniam, aliasque Prouincias. Exordia Ac ...**

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1614

Capvt LVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11261

tuit, in quo hodieque sacra dignissimi omni
 veneratione eius corporis reliquiae afferuan-
 tur, festusque eius dies in dioecesi Tricassi-
 na 20. Octobris agitur. Ita Nic. Camuratus
 in Antiquitatibus Trecentibus.

CAPVT LVIII.

S. PAVLLI

*Cænobium, in vrbe Vltraiectina, olim in Monte
 sancto situm milliari vno ab Amersfurto,
 ditionis Vltraiectina
 opido.*

An. 949.

ANno Domini nongentesimo nonagesi-
 mo quarto, defuncto Balduino Ponti-
 fice Traiectensi, Anfridus cum pridem
 ex seculari Comite clericus esset attonsus,
 nunc Ecclesiae Traiectensis decimus octauus
 est ordinatus Episcopus. Hic de nobili gene-
 re Caroli Magni progenitus, fuerat prius
 Comes Hoijsensis, Teysterbandiae, Bratuspan-
 tiae, & Dominus de* Holtena. Is Comes An-
 fridus solitus erat residere in territorio suo
 Driel apud Bommel, quia erat Dominus fe-
 rè illius insulae. Et habuit nobilem ac deuo-
 tam uxorem, quae nocturnis horis sub silentio
 de castro descendere consueuerat, viro suo
 ignorante quò iret. Quod attendens quidam

* Vsiq̃
 Altenae.Eam alij
 Hilsmon-
 lam, alij
 Hilsindem

incomparat.

domi-

domino suo familiaris, dixit ei; Ecce domina nostra comitissa omni nocte sola exit è castro sub silentio, & nescio quò; fortè ad illos, quos in secreto cordis sui nequiter amat, ut amori suo satisfaciat. Quod audiens Comes obseruabat callidè excubias, ut sciret quò iret, ac tantas faceret moras. Et ecce quâdam nocte secundum suam consuetudinem in profundâ noctis caligine descendit de castro, & ipse cœpit silenter ire post vestigia eius. Et ecce vidit eam ante fores capellæ sub sambucogenibus prouolutam, atque ipsam diutissimè ac deuotissimè ibidem in oratione persistentem. Et statim vidente Comite totus aër firmamenti circa eam tanto lumine radiabat, ac si luna suo splendore tota splenduisset. Quod videns Comes valdè expauit, & de cetero magno honore & amore eam excoluit. Is denique cum vxore suâ seculum reliquit, & attonsus est in Ecclesiasticum. Idem inspirâte Deo, ad instantiam Notgeri Leodiensis Episcopi, dedit Comitatum Hoyensem Ecclesiæ Leodiensi, & Otho Secundus Imp. confirmavit. Insuper Comitatum Teysterbandiæ, & Bratuspantium donauit ad vsum Ecclesiæ Traiectensis. Item dedit adhuc alias terras Ecclesiæ Traiectensi de quibus dedit tales litteras.

In nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis, operæ pretium duximus, quæ subsequuntur scriptis inferere, ne posteros lateret, quod præsens ætas faceret. Quapropter desidera-

*Anfridus
Ecclesia
Vltraiecten-
si dat VVe-
sterlo pagã
Campania
Brabantia
etc.*

*Notant an-
tiquitatis
Brabantia
studiosi.*

mus notum esse cunctis sanctæ Dei Ecclesiæ fidelibus, tam futuris quam modò præsentibus, quod ego Anfridus, Dei solummodò gratiâ sanctæ Traiectensis Ecclesiæ Præsul, indigni iure, confisus in Domino cum transitoriis acquirere perennis vitæ gaudia, quandam mei iuris hereditatem, quam antea potestatiuè possederam, infra Comitatum Rien nuncupatum, quorum locorum hæc sunt nomina, VVesterlo, Odlobolo, Nierbeke, Hoybeke, Burente, pro me, meorumuè parentum remedio, cum omnibus ad hæc pertinentibus Ecclesiis, ædificijs, agris, mancipiis, pascuis, pratis cultis & incultis, siluis, aquis, aquarumve decursibus, trado ad Ecclesiã S. Mariæ semper Virginis, sanctique Martini in Traiecto, ad restaurandû ibidẽ Dei seruitiû. Si quis huius rei traditionẽ infregerit, laqueum omnipotẽtis Dei iræ, eiusque genitricis Mariæ, sanctique Martini incidat, & quasi profanus à sanctæ Ecclesiæ liminibus sequestratus existat. Et vt veriùs credatur firmissimè obseruetur, sigilli nostri impressione propria manu designauimus.

An. 1065.

*Anfridus
construit
cœnobium
in Monte
Sancto.*

Et infra: Anno millesimo quinto Anfridus Episcopus Traiectensis, tanquam filius castigatus & dilectus Deo, oculorum suorum lumen amisit, & venerabile collegium ordinis S. Benedicti supra Montem sanctum prope Amersfordiam, in honorem S. Dei genitricis construxit, in quo sacre religionis habitum suscepit, & ad vitæ suæ terminum deuotissimè per-

mè per-

mè preduravit. Obijt autem anno Domini millesimo octavo, V. Nonas Maij, ac sepelitur in eodem monasterio, postquam Episcopatum Traiectensem sapienter gubernasset annis XI V. Igitur post dormitionem Anfridi Adelboldus natione Friso XI X. electus, est Episcopus.

Et infra iterum: Anno millesimo vicesimo septimo, V. Kal. Decemb. Adelboldus Episcopus migravit ad Dominum. Post hunc Bernoldus vicesimus ordinatus est Episcopus. Is Abbatiam reuerendi patris Anfridi de Monte sancto Traiectum transtulit, vbi conuentualem Ecclesiam in honore S. Paulli condidit. Anno Domini millesimo quinquagesimo quarto XIII. Kal. Augusti Bernoldus migravit ad Dominum, *Sic Ioannes Leidanus Carmelita in manuscriptis Hollandia Chronicis. Eadem tradunt Ioannes Becanus, & Guilielmus Heda Ultraiectensis Ecclesie Historiographi.*

Libet his subiungere, quæ de huius cœnobij initijs ac progressu, nobis vir pius atque eruditus Ultraiecto transmisit. Dominus Anfridus secundum seculi dignitatem Comes Teysterbandiæ, Bratuspantium, & Hoyensis, & Dominus de Altenae, vxorem habuit Hilsmondam; qui postea diuino nutu in XVIII. Episcopum Ultraiectensem promotus, construxit in loco Hohorst, prope Amorsfordiam collegium Ord. S. Benedicti, in honorem Dei genitricis Mariæ, tulitque duodecim monachos

Moritur.
An. 1008.

An. 1027.

Cœnobium
ab Anfrido
Monte
sancto, con-
structum
transfertur
Ultraiectū.
An. 1054.

Anfridum
Comitem
Bratuspan-
tium Sige-
bertus in
Chron. an.
997. vocat.

An. 1006. ex S. Viti martyris Gladbaensi monasterio, & instituit Dominum Vueringerum, doctum pariter & pium, primum Abbatem, & liberalissimè dotavit, anno CIO. VI, ipso dedicationis die, scilicet XIV. Kalend. Decembris. Qui Anfridus & habitum religionis in Monte S. Mariæ suscepit, & vitam deuotissimè finiuit an. CIO. VIII, vel vt aliqui volunt CIO. IX. V, Nonas Maij. Itaque Vueringerus Abbas fuit in monte sancto, & claruit an. CIO. XXVIIJ. cui Anfridus Episcopus multa bona, vt supra dictum est, tradidit, & Adelboldus itidem Episcopus decimas.

An. 1022. Adelbertus II. Abbas in Monte sancto claruit anno CIO. L. Huic Bernoldus seu Bernulphus Episcopus dedit bona, & monasterium in urbem Ultraiectinam transtulit anno Domini CIO. L.

An. 1050. Geruicus tertius Abbas, & primus monasterij S. Paulli, claruit anno CIO. CXVI, sub Burchardo & Godebaldo Episcopis.

An. 1116. Bartoldus secundus Abbas S. Paulli claruit sub Godebaldo Episcopo, an. CIO. CXVII. Et sic alij ex ordine Abbates, vsque ad Dominum Gerardum à Mierlo, qui XXXVI. Abbas, obiit anno CIO. IOLXXXIIJ. Hactenus ille.

An. 1584. *Thorense virginum Canoniarum collegium, apud Masericam.* *Quod ad Thorense monasterium, Ansfridi pariter opibus fundatum, attinet, est illud hodie nobilissimarum virginum Canoniarum illustre ac potens collegium, in vico Thoren, qui sesqui-*
milli-

militari distat à Maseica ditiois Leodicensis ad Mosam fl. opido, fixam habens sedem. Quibus quidem virginibus, in sacris muneribus obeundis subseruiunt sex Canonici seculares, amplissimè etidem dotati. De Thorensis huius monasterij i-nitijs ita legitur in Chronico Leodicensi, à monachis Aureæ vallis conscripto: Ab Anfredo Comite, de consilio Notgeri Episcopi Leodiensis, fundatum est cœnobium monialium in villa, quæ dicitur Turne, quam tenet Comes Brabantinus à Leodiensi Episcopo. Hic Anfredus in Episcopum inferioris Traiecti per Deum electus, suam coniugem Hilfindem in Turne constituit, vbi filia eorum benedicta primò regimen animarum sub regula B. Benedicti suscepit, & ibi sepultæ sunt. Notgerus Comitatum Hoyensem Leodiensi Ecclesiæ ab Anfredo Comite acquisiuit, & ea quæ Otho Imp. habebat ibi, acquitauit Episcopo, & a-nulo priuilegium sigillauit.

S. IACOBI

Cœnobium, in insula Mosæ fluminis, intra muros vrbs Leodicensis.

Olbertus Abbas IIII. Gemblacensis, L-
derna in confinio pagi Sambrensis na-
tus puer in cœnobio Laubiensi liberalibus
artibus, ac disciplinâ monasticâ, ab Herigero
eius loci Abbate, est instructus. Pòst Lutetiæ

*Trithe-
mius lib. de
Script. Ec-
les. cum
nuncupat
Albertum.*

Q 5

Parisi-

Parisiſorum, in cœnobio ſancti Germani, deinde Tricaffinæ ſtudijs triennium operam dedit. Sed & Fulberti Carnotenſis Epiſcopi auditor fuit. Ex Gallia ad Laubienſe cœnobium ſuum reuerſus, ibidem magnâ pietatis ac doctrinæ gloriâ floruit. Cumque eâ tempeſtate Burchardus Vuormatienſibus datus eſſet Epiſcopus, iſ à Baldrico, eo nomine ſecundo Leodicenſi Epiſcopo, petijt, ad ſe mitti aliquem, cuius operâ ac præſidio vltiores ſacris in litteris progreſſus facere poſſet. Miſſus eſt itaque Vuormatiam Olbertus, qui Burchardum diligentiffimè inſtituit. Quantum verò iſ ex Olberti doctrina profecerit, ex actibus eius æſtimandum erit; de quo ſatis conſtitit, quòd illa ætate in Scripturarum eruditione vnicè claruerit. Quod vel in hoc probari poterit, quòd opus ſanctæ Eccleſiæ nimis vtile elaborauit, dum Olberto dictante & magiſtrante, magnum illud Canonũ volumen centonizauit, & quaſi collectis floribus omniformis generis de prætato ſcripturarum, coronam pretioſiorè auro & topaſio, in edito Eccleſiæ collocauit. Olbertus Vuormatia Laubium reuerſus, à Baldrico Epiſcopo ſupra nominato, paullo poſt euocatur, & Gemblacenſis Abbas conſtituitur, conſecraturque XI. Kal. Octob. an. milleſimo duodecimo. Vtque erat vir ſacris profanisque apprimè eruditus, Bibliothecam inſignem, vt alter Philadelphus Gemblaci inſtruxit, plurimis cum diuinarum, tum humanarum diſciplinarum libris comparatis.

Scri-

An. 1012.

Scripsitque inter cetera historiam vitæ & translationis sancti Veroni cōfessoris, rogante Raginero Hannoniæ Comite. Ceterum cum eâ tempestate, S. Iacobi cœnobium in insula Mosæ fl. apud Leodicenses, patrimonij sui ære fundasset idē Baldricus II. Episcopus, ipsoque viuis erepto cœnobium istud nemini adhuc commissum esset, Guolbodo eius in Episcopatu successor, illud Olberto regendum tradidit, qui primus ibi monachos congregavit, & Leodicensi, simul & Gemblacensi cœnobijs, ad vsque vitæ exitum, laudatissime præfuit, mutatis sæpe vicibus, nunc Gemblaci, nunc Leodici residens, Cumque Gemblacensi annos triginta septē, Leodicesi verò cœnobio annos circiter triginta præfuisset, Leodici demùm obiit II. Idus Iulij, anno millesimo quadragesimo octauo, ibidem ad D. Iacobi conditus, hac inscriptione.

An. 1048.

Hic iacet Abbatum speculum, decus & monachorum,

Abbas Olbertus, flos, paradise, tuus.

Præfuit Ecclesijs normali tramite binis,

Legia corpus habes, Gembla carēdo doles.

Hac ex manuscripto Abbatum Gemblacensium catalogo, à Sigeberto chronographo & monacho Gemblacensi conscripto, hausimus; quem pro suo in nos adfectu nobis transmisit Illustris et Reuerendus D. Ludouicus Sonbechus, Abbas et Comes Gemblacensis.

Sigebertus porrò Gemblacensis in Chronico sue, tradit hoc cœnobium à Baldrico an. Christi

mille-

An. 1014.

millesimo decimo quarto fundatum. Quæ autē in
stituendi eius causa seu ratio fuerit, breuiter nar-
rat Rodulphus Abbas Trudonensis, in manuscri-
pto sui cœnobij Chronico: Anno Domini CIO.
XIIj. Baldricus Secundus Leodiensis Episco-
pus, ad arcendum maleficos, cœpit ædificare
castrum apud Hugardis villam, quæ est allo-
dium Ecclesiæ S. Lamberti, intra Brabantiam
ad confinia sitam. Cui obsistente Lamberto
Barbaro, Louaniensi Comite, conflictu belli
commisso, Episcopus, cæsis suorum trecentis,
vineitur; qui Leodium rediens, de suorum
strage læsam conscientiam habens, consilio
discreti viri N. Episcopi ex Italia venientis,
ad placandum omnipotentem, pro redempti-
one animarum occisorum, cœnobium funda-
re deuouerat. Sequenti igitur anno voti com-
pos, intra muros ciuitatis, in insula, cœnobi-
um in honorem S. Iacobi Minoris ædificauit,
ad quod idem Comes Lambertus de proprio
allodio, pro satisfactione, larga dotalitia
contulit; ubi & primus Abbas Olbertus no-
mine præfuit. *Et paullo infra.*

An. 1017.

Anno Domini CIO. XVIIj. Baldricus se-
cundus obiit, & in crypta monasterij S. Iaco-
bi, quod ipse fundauerat, sepelitur. Cui Vuol-
bodus succedens anno eodem, cœnobium
præfatum nuper inceptum, mandato Henri-
ci Imperatoris, perfecit; qui in Episco-
patu quinque * annis præfuit.

Alij tribus

*Hactenus ex Chronico
Trudonensi.*

S. LAV.

S. LAURENTII

Cœnobium, apud muros vr̄bis Leodicensis.

DE huius cœnobij institutione ita Sigebertus Gemblacensis in Chronico: Anno CIO. XXV. Ragiginardus Leodicensium ordinatur Episcopus, qui Leodij in monte publico cœnobium S. Laurentij instituit, eiq; Stephanum Abbatem primum præfecit. Longè tamen vetustius esse hoc cœnobium patet ex historia vita Notgeri Leodicensis Episcopi, quam ex tabula membranæ, ad D. Ioannis Euangelistæ Leodici pendente, descriptam, in suo Itinerario Belgico edidit Abrahamus Ortelius. In ea autem sic legitur: Eraclius fundamenta monasterij B. Laurentij, iuxta muros Leodienses, iecit. Itaque seriatim fiebat opus, iamque ex parte surrexerant à fundamento murorum parietes. Opus itaque inceptum per Eraclium, eo defuncto permansit imperfectum, donec Notgerus, qui successit, Episcopus, æquatis tamen parietibus murorum, tectum superponi fecit. Est itaque cœnobium hoc primùm ab Heraclio (qui anno circiter nongentesimo sexagesimo creatus Episcopus, obiit an. nongentesimo septuagesimo primo) inchoatum; post à Notgero, qui Heraclio immediatè in Episcopatu succedens anno millesimo septimo obiit, auctum; à Guolbode item Episcopo adificijs exornatum (vt alibi

me le-

An. 960.

me legere memini) ac demùm à Raginardo perfectum absolutumq̃. Obijt autem Notgerus anno Christi millesimo septimo, Raginardus vero anno millesimo tricésimo sexto,

Manuscriptum porro Chronicon Leodicense notat Stephanum, quem Viridunensem nominat, à Raginardo Episcopo, ad preces Hermanni Comititis, et post monachi S. Vereni, Abbatem primum fuisse creatum, eumq̃, nemora propter latronum insidias succidisse, et annis tribus ac viginti præfuisse.

FLORINENSE

Monasterium, in finibus agri Leodicensis, sesquimillari à Philippopoli, Hannonia opido situm.

CAmeracenses inter Episcopos Gerardus, eo nomine primus, enituit, qui apud Florinas patre Arnulfo, viro nobilissimo, eiusq̃, tractus Domino natus, Florinense istud cœnobium, in honorem S. Ioannis Bapt. suo ære construxit. De quo Chronographus Cameracensis: Gerardi, inquit, Episcopi patre defuncto, ipse Dominus Episcopus apud Florinas, pro reuerentia siquidē loci, quo natus fuerat, imò & pro salute animæ patris, & monasterium S. Gingulfi quod pater imperfectum reliquerat, ad finem perduxit, & alterum S. Ioannis, ex rebus suis & fratrum suorum, non tam pulchra ædificiorū, quàm forti operositate fundauit. Sed hoc qui-

dem

Lib. 3.

De S. Gingulfo, seu Gengulfo vide Molanum in Natal. SS. Belgij Maij XJ.

dem clericorum, illud verò monachorum, vtrumq; annuente Baldrico Leodicensium Episcopo, in cuius parochia sunt, consecrauit. Deniq; illa Abbatia Domini Abbatis Richardi regimoniao commendata, sed & magni Imperatoris (Henrici) auctoritate firmata, coepit florere, ac postea magis magisq;, Deo gratias, tam affluentia rerum, quam sanctitate monachorum effloruit. *Hactenus ille.*

De huius item cœnobij origine legitur in manuscriptis Leodicensium Chronicis, à monachis Aureæ vallis olim concinnatis. In diebus Notgeri Episcopi Leodiensis Ecclesia S. Gengulphi martyris in Florinis inœcepit per Arnulphum de Ruminaco. Qui Arnulphus duos habuit filios, Godefridum scilicet & Gerardum Cameracensem Episcopum. Hic Gerardus sciens beatum Ioannem Baptistam apparuisse deuoto viro, conquerentem quòd non fiebat sibi Bcclesia, sicut multis alijs Sanctis, in Episcopatu Leodiensi, ex voto fecit eidem de patrimonio suo cœnobium de Florenes.

Porro Gerardus iste I. Cameracensis Episcopus obiit an. Christi millesimo quadragesimo octauo, teste Iacobo Guisiano in MSS. Hænoniæ Chronicis.

Ceterum ex Cameracensis Chronographi verbis effici videtur, in Florensi cœnobio primùm clericos, non monachos, à Gerardo Episcopo collocatos esse. Quibus consonant manuscripta Sigebertini Chronici exēplaria Gemblacense & Lipsianum, in quibus sic legitur: Anno millesimo decimo

Richardus iste fuit primum Abbas S. Vedasti apud Atrebatas, post Laubiensis à Gerardo Episcopo constitutus.

An. 1048.

An. 1010.

in cœ-

An. 1015.

in cœnobio Floriensi, pro clericis, qui ad hoc vsque tempus Deo seruiebant ibi, monachi sunt constituti. Anno millesimo decimo quinto Baldricus Episcopus Florinensem Abbatiam acquisiuit ei, cui præerat, Leodicensi Episcopatu.

CAPVT LIX.

Mons monachorum, extra muros vrbis Bambergensis.

Abbatiam hanc amplissimam an. 1008. aut circiter in honorem S. Michaëlis Archangeli, excitauit S. *Henricus* Imp. eiusque conthoralis S. *Cunigundis*: qui & Episcopatum Bambergensem instituerunt ac dotarunt, teste Bruschio.

S. Vdalrici monasterium in vrbe Augustana.

Svdalrici cœnobium, intra Augustanæ vrbis mœnia, versus meridiem, sublimi & augusto loco situm, ex D. Afræ vetustissimo templo in monasterium conuersum est ab ipso S. *Vlrico* Augustano Episcopo, post cæsos ibi ab imperatore Othone Magno Hunnos anno Domini 965. Instituit verò S. *Vlricus* ibi Canonicos primùm Regulares; postea verò à *Brunone* Episcopo, Imperatoris *Henrici* secundi germano fratre Abbatia Benedictinorum monachorum, eiectis Canonicis,

intri-